

		УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет у Фочи					
		Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација модул: Логопедија и сурдоаудиологија					
		I циклус студија		IV година студија			
Пун назив предмета		ФОНЕТИКА					
Катедра		Катедра за логопедију- Медицински факултет Фоча					
Шифра предмета			Статус предмета		Семестар		ECTS
ДЛ -04-1-024-5 ДЛ -04-1-024-6			Обавезан		V, VI		8
Наставник/ -ци		Проф. Др Миодраг Јовановић, редовни професор					
Сарадник/ -ци							
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)			Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)			Коефицијент студентског оптерећења S_o^1	
П	АВ	ЛВ	П	АВ	ЛВ	S_o^1	
2	0	1	50	0	25	1,67	
2	0	1	50	0	25	1,67	
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 60+ 0+ 30 = 90			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 100 + 0 + 50 = 150				
Укупно оптерећењепредмета (наставно + студентско): 90 + 150 = 240 сати семестрално							
Исходи учења		Студенти ће: 1. Овладати теоријском основом науке о гласовима, 2. Упознати се са резултатима различитих аспеката изучавања гласова савремених и класичних 3. Стећи основна знања о фонетским нивоима језичке структуре.					
Условљеност		Нема услова пријављивања и слушања предмета.					
Наставне методе		Предавања, лабораторијске вјежбе, практична настава.					
Садржај предмета по седмицама		ПРЕДАВАЊА: 1. Језичка употреба гласа. Дистинкција између фонетике и фонологије 2. Говорни органи. Биолошка база говора. Индуктори и фонатори гласа 3. Резонатори гласа (усна, носна и ждреона дупља). Покретни и непокретни артикулатори 4. Артикулациони фонетски опис гласова. Фонетска и фонолошка класификација гласова 5. Звук и глас, тон и шум. Елементи гласа: јачина висина и боја 6. Систем кардиналних вокала. Фонетско-фонолошки опис вокала а, е 7. Артикулационо-акустичке особине вокала и, о, у. Тонске карактеристике самогласника (у поређењу са сонантима и правим сугласницима) 8. Подјела сугласника с обзиром на начин формирања препреке (потпуни затвор, испрекидани затвор). Преградни, тјесначки и полупреградни сугласници 9. Творба гласова дјелимичном препреком и сужењем пролаза ваздушној струји. Творба африката 10. Класификација гласова у односу на њихову артикулацију у говорном тракту. Задњонепчани сугласници 11. Предњонепчани сугласници. Алвеоларни сугласници 12. Дентални сугласници. Уснени сугласници 13. Артикулационо-акустичке особине сонаната. Фонетско-фонолошке особине абруптних гласова 14. Артикулационо-акустичке особине турбулентних гласова. Абруптно-турбулентни гласови 15. Класификација гласова заснована на сонорности. Мекоћа гласова 16. Језичка употреба гласа. Дистинкција између фонетике и фонологије 17. Говорни органи. Биолошка база говора. Индуктори и фонатори гласа 18. Резонатори гласа (усна, носна и ждреона дупља). Покретни и непокретни					

¹Коефицијент студентског оптерећења S_o се рачуна на следећи начин:

а) за студијске програме који не иду на лиценцирање: $S_o = \frac{\text{укупно оптерећење у семестру за све предмете}}{900 \text{ h}}$ – укупно наставно оптерећење П+В у семестру за све предмете _____ h/ укупно наставно оптерећење П+В у семестру за све предмете _____ h = _____. Погледати садржај обрасца и објашњење.

б) за студијске програме који иду на лиценцирање потребно је користити садржај обрасца и објашњење.

артикулатори

19. Артикулациони фонетски опис гласова. Фонетска и фонолошка класификација гласова
20. Звук и глас, тон и шум. Елементи гласа: јачина висина и боја
21. Систем кардиналних вокала. Фонетско-фонолошки опис вокала а, е
22. Артикулационо-акустичке особине вокала и, о, у. Тонске карактеристике самогласника (у поређењу са сонантима и правим сугласницима)
23. Подјела сугласника с обзиром на начин формирања препреке (потпуни затвор, испрекидани затвор). Преградни, тјесначки и полупреградни сугласници
24. Творба гласова дјелимичном препреком и сужењем пролаза ваздушној струји. Творба африката
25. Класификација гласова у односу на њихову артикулацију у говорном тракту. Задњонепчани сугласници
26. Предњонепчани сугласници. Алвеоларни сугласници
27. Дентални сугласници. Уснени сугласници
28. Артикулационо-акустичке особине сонаната. Фонетско-фонолошке особине абруптних гласова
29. Артикулационо-акустичке особине турбулентних гласова. Абруптно-турбулентни гласови
30. Класификација гласова заснована на сонорности. Мекоћа гласова.

ВЈЕЖБЕ:

1. На узорку (на конкретним ријечима) установљава се разлика између фонетике и фонологије, као двије дисциплине које проучавају јединствену језичку дјелатност.
2. Уочава се разлика између говорне функције одређених органа људског тијела и њихове примарне функције: као органа дигестивног и респираторног тракта.
3. Студенти описују и препознају функције резонатора гласа и покретних и непокретних артикулатора.
4. На одабраном тексту препознају се и коментаришу релевантни фактори за класификацију гласова.
5. Утврђују се најзначајнији параметри од којих зависе јачина, висина и боја гласа
6. За опис вокала српског језика (посебно а и е) студенти примјењују Џонсов систем кардиналних вокала.
7. Анализирају се артикулационо-акустичке особине вокала о, и, у и правила њихове дистрибуције у ријечи.
8. На изабраном тексту уочавана је разлика између потпуне и дјелимичне препреке при пролазу ваздушне струје (нпр. п/р).
9. Препознају се различити положаји покретних говорних органа према непокретним – неопходни за изговор фрикативних сугласника и африката
10. Прецизирање мјеста артикулације појединих сугласника (у првом реду веларних).
11. Студенти усвајају критеријуме за тачно утврђивање мјеста артикулације предњонепчаних и алвеоларних сугласника.
12. На конкретном језичком материјалу студенти препознају основне карактеристике денталних и лабијалних сугласника.
13. Утврђују се сличности и разлике између правих сугласника и сонаната, а затим и између сонаната и вокала.
14. Студенти анализирају карактеристике сложених гласова, такође и њихове подударности (односно неподударности) са абруптним и турбулентним гласовима.
15. На одабраним примјерима студенти упоређују и разумију разлику између звучности и беззвучности и мекоћу/тврдоћу гласова.
16. На узорку (на конкретним ријечима) установљава се разлика између фонетике и фонологије, као двије дисциплине које проучавају јединствену језичку дјелатност.
17. Уочава се разлика између говорне функције одређених органа људског тијела и њихове примарне функције: као органа дигестивног и респираторног тракта.
18. Студенти описују и препознају функције резонатора гласа и покретних и непокретних артикулатора.

		19. На одабраном тексту препознају се и коментаришу релевантни фактори за класификацију гласова. 20. Утврђују се најзначајнији параметри од којих зависе јачина, висина и боја гласа 21. За опис вокала српског језика (посебно а и е) студенти примјењују Џонсов систем кардиналних вокала. 22. Анализирају се артикулационо-акустичке особине вокала о, и, у и правила њихове дистрибуције у ријечи. 23. На изабраном тексту уочавана је разлика између потпуне и дјелимичне препреке при пролазу ваздушне струје (нпр. п/р). 24. Препознају се различити положаји покретних говорних органа према непокретним – неопходни за изговор фрикативних сугласника и африката. 25. Прецизирање мјеста артикулације појединих сугласника (у првом реду веларних). 26. Студенти усвајају критеријуме за тачно утврђивање мјеста артикулације предњонепчаних и алвеоларних сугласника. 27. На конкретном језичком материјалу студенти препознају основне карактеристике денталних и лабијалних сугласника. 28. Утврђују се сличности и разлике између правих сугласника и сонаната, а затим и између сонаната и вокала. 29. Студенти анализирају карактеристике сложених гласова, такође и њихове подударности (односно неподударности) са абруптним и турбулентним гласовима. 30. На одабраним примјерима студенти упоређују и разумију разлику између звучности и беззвучности и мекоћу/тврдоћу гласова.		
Обавезна литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Бранко Милетић	Основи фонетике српског језика, Београд 1960, 1-112; Радоје Симић и Бранислав Остојић, Основи фонологије српскохрватског језика, Подгорица.	1981	7-290	
Милорад Радовановић и др...	Српски језик на крају века (поглавље Фонетика), Институт за српски језик САНУ-Службени гласник, Београд.	1996		
Михаило Стевановић	Савремени српскохрватски језик I, Београд.	1980	67-165	
Допунска литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Проценат
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима/ вјежбама		8	8%
	позитивно оцјењен сем. рад		12	12%
	тест/ колоквијум		30	30%
	Завршни испит			
	усмени		50	50%
УКУПНО		100	100 %	
Датум овијере	(унијети задњи датум усвајања овог силабуса на сједници Вијећа)			

* користећи опцију инсерт мод унијети онолико редова колико је потребно